

Centrum - zkušený a spolehlivý partner pro váš region

číslo
25

Newsletter

Centra pro regionální rozvoj České republiky

Stavba roku
a Česká cena
za architekturu
pro projekty IROP

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ČESKÉ REPUBLIKY

Strategie Centra
2020-2025

6-8

Tajemství vojenského
podzemí

9-11

Stavba roku i Česká
cena za architekturu

14-15

Úvodní slovo

Vážení čtenáři,

vítejte u pětadvacátého čísla Newsletteru Centra pro regionální rozvoj České republiky. Především se v něm ohlížíme za loňským rokem – najdete zde data týkající se nejen programu IROP, ale i programů Evropské územní spolupráce a aktivit Enterprise Europe Network.

Představíme vám také novou Strategii Centra pro regionální rozvoj České republiky na další období pro léta 2020–2025. Na stránkách 6–8 si o tomto dokumentu můžete přečíst více. Dozvíte se, jaká je naše vize, naše poslání i naše hodnoty.

V tomto čísle vás také seznámíme s jedním ze zajímavých projektů podpořených z evropských fondů: projekt „Tajemství vojenského podzemí“ odkrývá minulost podzemních vojenských komplexů a pevností v česko-polském pohraničí (více čtete na stranách 9–11).

Mezi pozoruhodné stavby patří dva projekty podpořené z IROP, které se mohou pochlubit cenami z architektonických soutěží. Více se o nich můžete dozvědět na straně 15.

Jako vždy přejeme příjemné čtení.

Vaše redakce

Napište nám!

Připravujeme pro vás novou podobu tohoto newsletteru! Napište nám na media@crr.cz, o kterých tématech byste si rádi v této publikaci přečetli, co se vám líbí a co vám tu chybí.

Těšíme se vaše názory!

Máme před sebou ještě mnoho práce

Centrum rokem 2020 vstupuje do posledního roku programového období IROP a zároveň se intenzivně připravuje na nové implementační období Integrovaného regionálního operačního programu, které bude probíhat v letech 2021–2025. Na současné dění v Centru i uplynulý rok jsme se zeptali generálního ředitele Zdeňka Vašáka.

Předposlední rok programového období je za námi. Vyjádřeno čísly, jaký pro Centrum byl?

Rok 2019 byl pro Centrum pro regionální rozvoj a operační programy, jejichž administraci zajišťujeme, velmi úspěšný. Dařilo se nám zajišťovat výkon činností, které na nás byly delegovány ministerstvem pro místní rozvoj včas a ve výborné kvalitě. Podařilo se u všech programů v předstihu naplnit pravidlo N+3, a v rámci auditů ministerstva financí byla potvrzena bezchybná administrace programů.

V uplynulém roce bylo například v programu IROP podáno nebo předáno 2 475 žádostí o podporu s příspěvkem EU 28,28 miliard korun, celkové výdaje projektů činily 39,19 miliard korun. Žádostí o platbu bylo předloženo 3 633 s celkovým příspěvkem z EU ve výši 22,66 miliard korun, celkové výdaje v těchto žádostech o platbu představovaly 28,93 miliard. Centrum v programu IROP schválilo v roce 2019 celkem 3 671 žádostí o platbu s příspěvkem EU 22,13 miliard, celkové schválené způsobilé výdaje byly 28,15 miliard korun.

V programu Evropské územní spolupráce (EÚS) bylo provedeno 1 795 kontrol vyúčtování v celkovém objemu 90,5 milionů euro.

V programu EEN (Enterprise Europe Network) bylo v loňském roce Centrum zapojeno do 12 evropských matchmakingových akcí (cílených jednání B2B) a vedle realizovaných seminářů a školení poskytlo asistenci 220 firmám, které se účastnily matchmakingových akcí a 230 firmám poskytlo poradenské služby.

Za tento výsledek patří poděkování všem zaměstnancům Centra. Rok 2019 byl sice předposledním rokem současného programového období (2014–2020), nicméně realizace projektů bude probíhat až do konce roku 2023. Proto situace minulého roku, kdy bylo ukončováno velké množství projektů, veřejných zakázek a předkládány žádosti o platbu, bude pokračovat i nadále a naším společným cílem je odvádět minimálně stejně kvalitní práci jako v minulém roce.

Integrovaný regionální operační program zaznamenal v uplynulém roce významný mezník. Můžete nám prozradit, čeho bylo dosaženo?

Začátkem loňského listopadu bylo z programu IROP rozděleno více než 100 miliard korun mezi 6 567 projektů, což představuje 79 % všech prostředků, které má tento program k dispozici. 40 miliard z rozdělených peněz bylo již příjemcům proplaceno. Tyto projekty představují například více než 150 rekonstruovaných památek, 120 stanic Integrovaného záchranného systému, přes 850 km obnovených silnic II. třídy nebo téměř 500 nově postavených nebo rozšířených mateřských škol.

Jak se Centrum proměnilo od zahájení programu IROP a jak byste ho charakterizoval?

Od roku 2015, kdy bylo Centrum pověřeno administrací Integrovaného regionálního operačního programu, došlo v jeho struktuře a činnosti k zásadním změnám. To souvisí se skutečností, že Centrum dostalo v tomto programovém období na starosti programy s více než čtyřnásobnou finanční alokací oproti období 2007–2013. V podstatě došlo k celkové změně organizačního

uspořádání organizace. Pro potřeby implementace IROP byla vytvořena nová regionální pracoviště v každém krajském městě, pro potřeby programů EUS pak v každém regionu soudržnosti (NUTS II).

Oproti roku 2015, kdy bylo v regionech 6 poboček, má nyní centrum 13 regionálních pracovišť pro IROP a 6 regionálních pracovišť pro programy EUS. Všechna tato pracoviště jsou plně funkční a na každém pracovišti je tým zkušených zaměstnanců, kteří profesionálně zajišťují implementaci příslušného operačního programu. Oproti roku 2015 se počet zaměstnanců Centra navýšil ze 120 na současných 560 zaměstnanců. Všichni noví zaměstnanci procházejí intenzivním vstupním školením, a jsou tak schopni zajistit efektivní, rychlou a bezchybnou administraci a kontrolu předložených projektových žádostí a žádostí o platbu.

Pozitivně motivovaní zaměstnanci jsou pro Centrum tím nejdůležitějším a hlavním kapitálem, a proto se vedení Centra v této souvislosti zaměřuje na průběžné vyhodnocení, zefektivnění a zlepšení pracovního prostředí. Díky všem těmto proměnám a odváděným kvalitním výsledkům své činnosti je Centrum již řadu let držitelem certifikátu ISO 9001.

Letos jsme vstoupili do posledního roku programového období. Co Centrum čeká v nadcházejícím programovém období 2021–2027 a jak se na toto období připravuje?

Hlavní činností Centra v následujících letech bude dokončení kontrol realizace projektů, žádosti o platbu a ověřování zachování účelu dotace po dobu udržitelnosti, která začíná po ukončení projektu a trvá 5 let (u některých typů projektů je i delší). Pokud se podívám na největší program, který Centrum administruje, a tím je IROP, tak tady je dosud zkontrolováno/proplaceno 35 % alokace celého programu ve výši 42,7 miliard korun. Z toho jednoznačně vyplývá, že máme před sebou ještě velké množství práce. Současně již začínají přípravy na další programové období 2021–2027, pro které jsme byli rozhodnutím ministryně pro místní rozvoj znovu pověřeni výkonem zprostředkujícího subjektu IROP II a výkonem společného sekretariátu a kontrolora u programů Evropské územní spolupráce.

V souvislosti s přípravou na další programové období vidím zásadní rozdíl oproti minulosti. Snad poprvé má Centrum před sebou výkon obdobných činností a pro tyto činnosti má vytvořena pracoviště a k dispozici zkušené zaměstnance. Naším cílem je neustále se zlepšovat, a proto jsme na konci minulého roku diskutovali a nastavili novou strategii Centra, ve které máme vizi „být nejvýznamnějším, stabilním a respektovaným partnerem ve vašem regionu“.

Letošní rok bude tedy jistě náročný. Jaké hlavní úkoly Centrum v roce 2020 čekají?

V roce 2020 bude naším prvořadým cílem zajistit opět výkon delegovaných činností v co nejlepší kvalitě a v požadované kvantitě, tzn. s nulovou

chybovostí a naplnit pravidlo N+3 u všech administrovaných programů. Mezi naše další úkoly patří příprava na další programové období, která začala již v minulém roce a letos bude ještě intenzivnější. Společným cílem ministerstva pro místní rozvoj jako řídicího orgánu a Centra jako zprostředkujícího subjektu je zefektivnit postupy administrace projektů na základě získaných zkušeností z tohoto programového období, aby tyto postupy byly co nejjednodušší. Víím, že pravidla poskytování dotací z Evropských fondů jsou poměrně složitá, ale naší snahou je neustále tato pravidla vyhodnocovat a tam, kde je prostor, je zjednodušovat. Naším cílem je zatěžovat žadatele/příjemce administrativou pokud možno co nejméně. Na druhou stranu však nesmíme připustit, aby další kontroly (ministerstva financí, Evropské komise) identifikovaly pochybení.

Co byste pro letošní rok přál Centru i čtenářům?

Žadatelům a příjemcům bych rád popřál mnoho úspěchů při přípravě a realizaci jejich projektů. Zaměstnancům Centra bych chtěl poděkovat za kvalitní práci, kterou odvádějí a čtenářům bych rád popřál hodně zdraví a úspěchů jak v pracovním, tak v osobním životě. Při své práci, ale i v osobním životě hledám inspiraci v různých citátech a v této souvislosti bych jeden zmínil:

„Lidé, kteří mají cíl, uspějí, protože vědí, kam směřují.“

Přeji tedy všem, aby se nám dařilo určit vždy ten správný cíl a úspěšně k němu směřovat a dosáhnout ho.

Děkujeme za rozhovor.

Pavel Borský

„Lidé, kteří mají cíl, uspějí, protože vědí, kam směřují.“

Citát amerického spisovatele a motivačního řečníka Earla Nightingala, který velmi přesně vystihuje podstatu strategického plánování, charakterizuje novou strategii Centra pro regionální rozvoj České republiky pro období let 2020–2025. Nová strategie byla přijata na konci roku 2019 a navazuje na minulé období 2015–2020, ve kterém se tehdy stanovené a přijaté strategické cíle dařilo úspěšně naplňovat. A tak jako v roce 2015 předpokládala přijatá strategie postavení a význam Centra v roce 2020 z hlediska jeho poslání, jsou stanoveny nové, ambiciózní cíle, kterých chce náš úřad během příštích pěti let dosáhnout.

Centrum v roce 2015

Před pěti lety došlo k reorganizaci Centra z důvodu realizace nových, náročnějších úkolů, které vyplývaly z významného navýšení delegovaných úkolů. Během tohoto období došlo k navýšení počtu zaměstnanců z původních 110 na téměř 600, vytvořila se síť regionálních poboček ve všech krajských městech, přestěhování úřadu do kapacitnějších prostor a v neposlední řadě došlo i k modernizaci jeho vybavení a ke změnám v interních postupech a nástrojích pro bezchybný chod celé organizace.

Hlavní vize Centra do roku 2020 by se dala shrnout do sloganu stát se „zkušeným a spolehlivým partnerem pro váš region“ a na konci plánovaného období mít dostatek kvalifikovaných odborníků a prověřených nástrojů a pracovních postupů tak, aby mohlo pro další období garantovat kvalitní služby v oblasti implementace dotačních programů EU.

Centrum v období 2020–2025

V současnosti má tedy Centrum dostatek kvalifikovaných odborníků, síť regionálních, plně vybavených a funkčních poboček a nastavené

procesy, nástroje a postupy garantující kvalitu jeho služeb tak, že rozhodnutím ministryně pro místní rozvoj má Centrum svěřenou správu téměř shodných dotačních programů, jakou mělo v uplynulém období.

Klíčovým úkolem vedle bezchybného plnění svěřených úkolů a činností bude pro Centrum příprava na období po roce 2025. Nyní je jeho činnost úzce navázána na jednotlivá programová období EU a dotační programy. Právě v roce 2025 se rozběhnou úvahy a diskuze o období po roce 2027. Centrum chce být maximálně připraveno a předestřít své nové vize, cíle i plány. Proto má pro nadcházející období ambice být vnímáno odbornou i širokou veřejností jako **nejvýznamnější, stabilní a respektovaný partner v regionech** tak, aby mohlo nabídnout své profesionální služby i dalším potenciálním klientům.

Centrum pro regionální rozvoj České republiky přijatou strategii charakterizuje těmito body:

NAŠE VIZE

„Chceme být nejvýznamnějším, stabilním a respektovaným partnerem ve vašem regionu.“

NAŠE POSLÁNÍ

„Centrum pro regionální rozvoj České republiky na profesionální úrovni zprostředkovává vztah mezi poskytovateli dotace a žadateli/příjemci dotace, a tím napomáhá k hladkému průběhu realizace projektů, které zkvalitňují život občanů v regionech.“

NAŠE HODNOTY

Navazují na předešlé období s akcentem na:

- Schopnost hledat řešení nesnadných výzev, kdy určujeme trendy v rámci státní správy a reagujeme na nové úkoly a výzvy jako první nebo jako jeden z prvních.
- Otevřenost vůči novým přístupům, metodám a moderním technologiím. Prosazujeme vstřícný a klientský přístup, podporujeme přátelské a komunikativní prostředí.
- Poctivost. Centrum plní své úkoly čestně, transparentně, nestranně, bez politických vlivů a tlaků, férově a protikorupčně.
- Důvěryhodnost. Garantujeme jednotný přístup, stojíme si za svými slovy a rozhodnutími, stavíme na odbornosti a zkušenostech a pracujeme na svém dalším rozvoji.
- Odpovědnost vůči poskytovatelům dotací, zaměstnancům, žadatelům, práci ostatních. Vědomí závažnosti dopadů a důsledků vlastní práce. Efektivní a účelné hospodaření s veřejnými prostředky. Dodržování principů společenské zodpovědnosti.

Celá strategie je zveřejněna na stránkách Centra: www.crr.cz.

Aby bylo cílů nové strategie dosaženo, považuje Centrum za své priority:

- Mít kompetentní a na vysoké úrovni odbornosti schopné zaměstnance a být pro ně atraktivním zaměstnavatelem
- Poskytovat profesionální služby svým klientům, to je vůči poskytovateli dotačních prostředků (EU prostřednictvím ministerstva pro místní rozvoj), klientům (žadatelům o příspěvky pro jejich projekty) a vlastně i všem občanům ČR, kterým výsledky dotační politiky – realizované projekty v regionech – zvyšují kvalitu jejich života
- Udržet vysoký standard svých služeb (a pokud možno ho ještě zvyšovat) tak, aby bylo v budoucnosti zajímavým partnerem i pro další subjekty

STRATEGIE 2020–2025 V KOSTCE

Kompetentní zaměstnanci a atraktivní zaměstnavatel

- Zaměstnanec jako respektovaný odborník
- Centrum jako atraktivní zaměstnavatel

Profesionální služby klientům

- Zefektivnění procesu poskytovaných služeb
- Centrum jako silný a pružný aktér vůči poskytovatelům dotací a žadatelům

Efektivní a moderní organizace

- Zefektivnění vnitřního chodu organizace

Centrum pro regionální rozvoj České republiky jako státní služební úřad přistupuje odpovědně ke své úloze v systému české státní správy, přijatou strategií pružně reaguje na rychle se měnící požadavky doby a připravuje se na nové

úkoly v dalších obdobích. Již nyní je stabilní, moderní a proklientsky orientovanou organizací, připravenou přijímat náročné úkoly dneška i blízké budoucnosti. ◆

Earl Nightingale

* 12. 3. 1921
† 25. 3. 1989

Earl Nightingale je autorem úspěšné publikace „Tajemství úspěchu“, pokládané za studnici moudrosti a vědění, ze které je možné neustále čerpat. Říká se jí také „příručka pro prezidenty“, protože spousta významných manažerů a prezidentů velkých společností se ztotožnila s filozofií Earla Nightingala natolik, že se stala součástí jejich koncepce.

Roku 1956 Nightingale vytvořil nahrávku Nejneobyčejnějšího tajemství, která jako první na světě s mluveným slovem získala zlatou desku za prodej milionu nosičů.

Nightingalův rozhlasový pořad „Měníme svět“ se stal jedním z nejposlouchanějších pořadů nejen ve Spojených státech.

Se svou manželkou Dianou založil nakladatelství Keys Publishing.

Během svého života napsal a zaznamenal více než 7 000 rozhlasových pořadů, 250 audionahrávek a videí.

Mezi jeho nejznámější citáty patří:

„Cokoliv, co zasadíme do svého podvědomí a zaléváme emocemi a tím, že se k tomu neustále vracíme, se jednoho dne stane skutečností.“

„V životě se dočkáme odměny podle toho, jak ohleduplní budeme k ostatním lidem.“

„Lidé jsou tam, kde jsou, proto, že to je to, kde přesně chtějí být – ať už to připustí, anebo ne.“

„Lidské myslí, stejně jako úrodné půdě, je jedno, co do ní zasijete. Vráti se vám to, co do ní dáte. Jste produktem svých vlastních myšlenek, proto dávejte velký pozor, na co a jak myslíte.“

Zdroje:

www.citaty.net

Centrum v datech

Od počátku své historie administrovalo dotační programy za více než 200 miliard korun ve více než 25 tisících projektech.

Centrum administruje v programovém období 2014–2020 více než 1/5 finanční alokace všech programů EU v České republice.

Největším projektem administrovaným Centrem je městský okruh v Plzni s příspěvkem z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) za téměř 1,5 miliardy korun.

Nejmenším projektem z programu IROP je nákup radiostanice pro hasiče města Lanškroun s příspěvkem z IROP ve výši necelých 70 000 korun.

Československé opevnění i Hitlerovo podzemní město

Objevte tajemství česko-polského vojenského podzemí

S rokem 2019 byl ukončen velmi zajímavý projekt s názvem „Tajemství vojenského podzemí“, který zve k návštěvě tajemných podzemních komplexů a pevností v česko-polském pohraničí. Na projektu spolupracovalo šest partnerů z České republiky a Polska, díky jejichž snaze byly rekonstruovány a upraveny vojenské objekty z 30. a 40. let minulého století spojené s 2. světovou válkou.

Hanička. Do původní podoby byl uveden dělostřelecký srub na Haničce z let 1935–1938. Tato tvrz byla v roce 2008 zapsána na seznam kulturních památek, vlastní objekt tvrze se nachází v CHKO Orlické hory. Pro návštěvníky Haničky i pro turisty mířící do Orlických hor slouží parkoviště Panské Pole, které bylo v rámci projektu nově zrekonstruováno. Místo je výchozím bodem nejen pro návštěvu tvrze, ale i pro všechny druhy turistických tras po Jiráskově stezce i v blízkém okolí.

Stachelberg. Nedaleko Trutnova můžete navštívit tvrz Stachelberg. Tu spravuje stejnojmenný spolek, který zde zřídil rozsáhlé expozice a zpřístupnil podzemí tvrze návštěvníkům, kterých ročně přijde více než 20 tisíc. Velkou investicí uskutečněnou v roce 2019 bylo vybudování únikového východu z podzemí, jeho napojení na stávající podzemní trasu a zároveň byla zpřístupněna další část podzemních chodeb. Město Trutnov pro tuto tvrz a místní rozhlednu Elišku vystavělo nové parkoviště Babí.

ARADO. Další významnou investicí projektu bylo vytvoření parkoviště a přístupové cesty pro komplex ARADO v polské Kamenné Hoře (Kamienna Góra). Při zvyšujícím se počtu spojeveckých náletů ve 40. letech sem byla z důvodu bezpečnosti přesunuta část zbrojního průmyslu. Vedle toho zde tým konstruktérů začal pracovat na nové konstrukci letadel s dlouhým doletem a vysokou rychlostí. Návštěvníci mohou navštívit rozsáhlé podzemní tunely, které zde byly intenzivně vrtány a jejichž účel není doposud jasný.

O úspěšném dokončení projektu a jeho výsledcích se osobně přesvědčil dne 10. 1. 2020 ministr kultury ČR pan Lubomír Zaorálek, který si při lednové návštěvě Královéhradeckého kraje prohlédl dělostřelecký srub pevnosti Hanička, která bude žádat o zapsání na seznam národních kulturních památek.

Osówka. V podzemním městě Osówka v dolnoslezských Sovích horách se ukrývají systémy podzemních chodeb, obranných prvků a betonových podzemních hal, které vznikaly pod kódovým názvem „Projekt Riese“. S jakým záměrem také není dosud jasné. Některé zdroje naznačují, že stavby měly být součástí Hitlerova hlavního stanů, případně využity pro zbrojní průmysl. Jako součást velitelství by v takovém případě sloužil zámek Książ, jenž byl v letech 1943–45 využíván jako sídlo gestapa. Oblast je zahalena množstvím pověr a spekulací, ať už o „zlatém vlaku“ údajně ukrytém v horách, nebo jantarové komnatě skryté pod zámekem. ◆

*Sekretariát Euroregionu Glacensis
(zodpovědný za koordinaci celého projektu),
redakčně upraveno*

Projekt doprovázela masivní marketingová kampaň včetně série propagačních spotů, které můžete shlédnout zde: www.euro-glacensis.cz/spoty.html, případně na YouTube profilu: Euroregion Glacensis.

Dotace z programu:
Interreg V-A Česká republika – Polsko

Rozpočet:

1 777 273 €

Příspěvek EU:

1 510 650 €

Hlavním cílem projektu je využití kulturního dědictví v podobě pozůstatků historických vojenských objektů z 30. a 40. let 20. století a nabídnout turistům nový česko-polský přeshraniční produkt „Cestování po vojenských památkách“.

Projekt řeší zpřístupnění tohoto potenciálu prostřednictvím rekonstrukcí některých částí objektů do původního stavu, obnovuje a buduje vstupy, přístupové cesty či odstavňé plochy a také nové prohlídkové expozice.

IROP: Novinky v roce 2020

Centrum pro regionální rozvoj administruje Integrovaný regionální operační program (IROP), což je největší operační program v České republice s alokací 140 miliard korun. V tuto chvíli se připravuje navazující IROP 2, který je v gesci ministerstva pro místní rozvoj. Novinkou pro žadatele bude jistě fakt, že v novém programovém období 2021–2027 bude pouze jediný zprostředkující subjekt, a tím bude právě Centrum, které má dlouhodobé zkušenosti a disponuje dobře fungující infrastrukturou.

Semináře zaměřené na nové programové období

Centrum také ve spolupráci s ministerstvem pro místní rozvoj připravuje sérii seminářů, které budou v první polovině roku 2020 pořádány ve všech krajských městech a na kterých bude Centrum představovat parametry nového programu. Avíza a pozvánky na semináře budou uveřejňovány na stránkách MMR a Centra. Všechny krajské pobočky IROP jsou připraveny poskytnout žadatelům o dotaci všechny relevantní informace, které jsou v tuto chvíli k dispozici a které budeme průběžně aktualizovat tak, abychom prostřednictvím našich krajských pracovišť poskytovali žadatelům maximální možnou podporu při realizaci jejich projektů.

Seznamte se s prací krajských pracovišť Centra

V rámci nového seriálu bychom vám rádi postupně představili všechna krajská pracoviště včetně projektů, které byly úspěšně realizovány také díky kvalitní práci našich kolegů.

**Centrum pro regionální rozvoj
České republiky**

Územní odbor IROP pro Plzeňský kraj

Adresa: 17. listopadu 1926/1, 301 00 Plzeň

e-mail: iropplzensky@crr.cz

Poznejte Územní odbor pro IROP v Plzeňském kraji

Naše pobočka v Plzni byla otevřena v lednu 2016 a kolegové na ní začínali pracovat v týmu pěti lidí. V současné době má pobočka tři oddělení (oddělení hodnocení a kontroly, oddělení realizace a oddělení administrace veřejných zakázek) s 36 zaměstnanci, přičemž 32 je situováno v Plzni a čtyři specialisté na veřejné zakázky sídlí mimo Plzeň (konkrétně dva jsou fyzicky v Českých Budějovicích, jeden v Karlových Varech a jeden v Ústí nad Labem). Plzeňská pobočka se vedle veřejných zakázek specializuje na administraci projektů v oblasti telematiky, ICT, e-Governmentu a pořízení nízkoemisních a bezemisních vozidel a v neposlední řadě projektů na animační výdaje místních akčních skupin.

Plzeňská pobočka představuje úspěšné projekty IROP ze svého kraje:

Západní okruh Plzeň

Evropské dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) jsou určeny primárně na rozvoj regionů. Plzeňský kraj a statutární město Plzeň v minulých letech úspěšně žádaly o podporu hned několika důležitých projektů. Mezi nejvýznamnější patří stavba městského západního okruhu, který má dopravně spojit největší městská sídliště na Severním Předměstí se zhruba 50 tisíci obyvateli s nejrozsáhlejší průmyslovou zónou města Borská pole. Jde o vybudování komunikace v úseku Křimická–Karlovarská v délce 3,3 kilometru, která navazuje na předcházející první etapu dokončenou před pěti lety. Náklady na druhou etapu, která by měla být hotová v roce 2023, jsou plánovány na 2,3 miliardy korun, z toho dotace z EU činí 1,45 mld. korun. Kromě nové silnice II. třídy a více než kilometrové údolní estakády budou realizována další rozsáhlá stavební opatření jako například odvodnění komunikace včetně sedimentačních nádrží, protihlukové stěny, biokoridory nebo vegetační úpravy. Stavba zásadním způsobem pomůže vyřešit negativní dopady silniční dopravy na centrum města Plzně a zlepšit napojení severní části Plzeňské metropolitní oblasti na dálnici D5.

Zdroj: město Stříbro

Zdroj: Eurovia CS, a.s.

Přestupní uzel Plzeň/Šumavská – autobusový terminál

Dalším projektem, podpořeným z IROP, je přestupní uzel Plzeň/Šumavská – autobusový terminál, který získal z EU dotaci ve výši 94 milionů korun. Stavba uspěla v soutěži Stavba roku Plzeňského kraje 2018 a odnesla si cenu Svazu podnikatelů ve stavebnictví, a to především za kultivované a funkční řešení stavby, která oživila dříve nepřístupnou část města.

Zdroj: město Stříbro

Mateřská škola Prokopa Holého

V předminulém roce byla v rámci soutěže Stavba roku Plzeňského kraje 2018 oceněna taktéž přístavba Mateřské školy Prokopa Holého, která byla dotovaná z EU částkou 45,7 milionů korun. Porota ocenila především netradiční pojetí vnitřního prostoru, které je velmi vzdušné, a výrazné barevné řešení jednotlivých tříd. Realizací projektu vznikla ve městě Stříbro nová moderní bezbariérová školka s kapacitou 105 míst, která je dobře dostupná pro děti a rodiče z celého spádového území.

Přes 2 400 českých projektů získalo v roce 2019 evropské dotace díky doporučení Centra pro regionální rozvoj

Centrum pro regionální rozvoj České republiky v roce 2019 doporučilo více než 2 400 českých projektů k obdržení evropské dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Tyto projekty pokrývají širokou škálu oblastí napříč regiony – patří mezi ně například opravy kulturních památek, modernizace a obnova silnic, opravy a nové vybavení mateřských, základních a středních škol nebo modernizace nemocničního zařízení. Centrum už v programu IROP celkově doporučilo přes 9 400 projektů v celkové hodnotě 150 miliard korun.

Nejvíce doporučených projektů patří do infrastruktury v oblasti vzdělávání. Centrum z téměř 3 600 doposud podaných žádostí o dotaci doporučilo celkem 2 645 projektů za více než 28 miliard korun, další stovky projektů jsou hodnoceny. IROP podporuje jak mateřské, základní a střední školy, tak i neformální, zájmové a celoživotní vzdělávání. Hotových a již proplacených projektů je k dnešnímu dni 1 176 s celkovým příspěvkem IROP ve výši 9,5 miliardy korun. V loňském roce byla například otevřena nejmodernější mateřská škola na Vysočině, která je unikátní nejen svým vybavením – děti zde mají interaktivní dílnu, vodní svět se saunou a vířivkou nebo velkou zahradu s dopravním hřištěm – ale především tím, že zde děti budou moci i přenocovat. Jihlavská radnice získala na výstavbu školky dotaci ve výši 29,75 milionů korun. V Liberci se zase mohou pochlubit novou školkou, která v minulém roce získala Českou cenu za architekturu. Cílem autorů návrhu bylo naučit děti vnímat architekturu prostoru v různých formách a také si tento prostor umět přizpůsobit pro sebe. Také MŠ Nová Ruda byla postavena za příspěví evropských fondů, městu byla poskytnuta dotace ve výši téměř 28 milionů korun.

Nejvíce zrealizovaných projektů je v rámci výzev zaměřených na energetické úspory v bytových domech (tzv. „zateplování“), kde je již hotovo 1 247 projektů s příspěvkem z IROP ve výši 2 miliardy korun. Dotace je určena pro bytové domy se čtyřmi a více byty a podporuje řadu úprav, které přispívají k energetickým úsporám (např. zateplení obvodových střeš, instalace solárních kolektorů apod.).

Největší objem finančních prostředků míří do oblasti dopravní infrastruktury, a to především na opravu krajských silnic. Největším projektem, který Centrum administruje, je stavba Západního okruhu města Plzeň, který má dopravně spojit velká městská sídliště na Severním Předměstí se zhruba 50 tisíci obyvatel s nejrůznější průmyslovou zónou města Borská pole. IROP na projekt přispěje částkou 1,45 miliard korun.

Mnoho vloni dokončených projektů přineslo výrazné zlepšení kvality života v regionech. Díky dotaci z IROP byly v řadě měst vybudovány či modernizovány přestupní terminály nebo nakoupeny nové autobusy, jejichž provoz je šetrnější k životnímu prostředí.

Dotací program také výrazně přispívá ke **zkvalitnění zdravotní péče v regionech**, a to především tím, že umožňuje nákup nového moderního vybavení. IROP podporuje několik směrů zdravotní péče, např. onkogynekologii, perinatologii nebo návaznou péči. V roce 2019 mohla díky evropské dotaci nemocnice s poliklinikou v České Lípě pořídit novou magnetickou rezonanci a vybuodovala nové pracoviště RDG. IROP na projekt přispěl částkou přesahující 30 milionů korun.

Specialisté Centra pro regionální rozvoj dokončili hodnocení už u padesáti sedmi široce zaměřených výzev IROP. U třiceti pěti převážně průběžných výzev hodnocení probíhá. ◆

Petra du Toit

Stavba roku i Česká cena za architekturu

Hned dva projekty, které vznikly díky finanční podpoře z Integrovaného regionálního operačního programu, se mohou pochlubit velkým úspěchem v architektonických soutěžích. Titul Stavba roku 2019 zamířil do Velkého Poříčí – vítězem se stala novostavba multifunkčního výcvikového střediska HZS. Českou cenu za architekturu zase získala Mateřská škola Nová Ruda.

Polygon Velké Poříčí

Stavba hasičského výcvikového střediska (foto vlevo) je unikátní jak do výrazného a osobitého vzhledu, tak celkovou myšlenkou stavby, která vyvrací zažitá předsudky o nefunkčnosti a samoúčelnosti moderní architektury. Titul Stavba roku 2019 nezískala budova pouze u odborné veřejnosti, její elegantní rysy a účelost celého konceptu výcvikového střediska ocenila i laická veřejnost v internetovém hlasování, a stavba tak mimo jiné získala i Cenu veřejnosti. Celkový rozpočet projektu byl 58 milionů korun; skoro 50 milionů korun z něho pokryla dotace z IROP.

Autor: Tomáš Malý

MŠ Nová Ruda

Mateřská škola Nová Ruda v libereckých Vratislavicích (foto vpravo) v listopadu získala Českou cenu za architekturu. Neobvyklé architektonické řešení je inspirováno japonskou architekturou a má naučit děti vnímat architekturu v rozličných formách. Budova sestává ze dvou úzkých modulů, které slouží jako třídy pro 2 × 25 dětí, spojených jednopodlažním krčkem obsahujícím jídelnu, kanceláře, šatny a zázemí. Všechny prostory obepíná vnější plášť z poloprůsvitného sklola-minátu, který vytváří zajímavý koncept práce se světlem. Ze skoro 33milionového rozpočtu bylo 28 milionů pokryto dotací z IROP.

Všem výhercům soutěže gratulujeme a jsme rádi, že program IROP se může podílet na těchto úspěšných projektech a mnoha dalších pozitivních a inovativních změnách na území celé České republiky! ◆

Zdroj: HZS Královéhradeckého kraje

Programy Evropské územní spolupráce již ukončují první projekty

Rok 2019, který je již za námi, znamenal pro odbor Evropské územní spolupráce v tomto programovém období zatím největší pracovní výkon z pohledu objemu administrace. Všechny programy již mají rozdělenou téměř celou alokaci a zbývá většinou méně než desetina finančních prostředků. Na tom mají podíl i naše dva společné sekretariáty, které jak na česko-polském, tak rakousko-českém programu přeshraniční spolupráce v uplynulém roce mimo jiné přijímaly projektové žádosti a zajistily jejich hodnocení a projednání na monitorovacích výborech.

Všechny programy běží zcela naplno a projekty se realizují, takže práce kontrolorů je dostatek na všech hranicích i na programech nadnárodní a meziregionální spolupráce. Celkově se v roce 2019 oproti předcházejícímu roku zvýšil počet i objem osvědčených a zkontrolovaných výdajů přibližně o 20 %. Celkově byly zkontrolovány výdaje za více než 2,3 miliard korun (90,5 milionů eur).

Nejlépe je na tom sasko-český program, kde již řada projektů v průběhu roku ukončila realizaci a příjemcům dotace je proplaceno již 54 % alokovaných prostředků. Dále následuje bavorsko-český a česko-polský program, kde byla proplacena přibližně jedna třetina finančního objemu. Poslední dva přeshraniční programy rakousko-český a slovensko-český se přehoupli cca přes 1/8 alokace, a tak Centrum čeká v roce 2020 velká výzva v podobě zvýšeného objemu kontrol spojených s plněním pravidla N+3 v letošním roce na těchto dvou programech.

Program	Počet kontrol	Finanční objem (EUR)
Sasko	375	13 487 878,38 €
Polsko	575	44 941 454,62 €
Slovensko	173	5 181 417,58 €
Rakousko	141	5 619 702,43 €
Bavorsko	246	14 546 794,53 €
Central Europe	169	3 986 819,98 €
Interreg Europe	34	577 619,10 €
Danube	82	2 149 211,44 €
Celkem	1 795	90 490 898,06 €

Odboru Evropské územní spolupráce se povedlo během roku postupně vyjednat s řídicím a národním orgánem některé záležitosti vedoucí ke zjednodušení a urychlení postupu kontroly.

Centru se podařilo projít celou řadou auditů a kontrol, jak z úrovně ministerstva financí, tak z úrovně řídicích orgánů, a to s velmi dobrým výsledkem. Počet auditů byl v porovnání s jinými

operačními programy velmi vysoký, přičemž z auditů systému nevezly žádné zásadní problémy či nedostatky ve výkonu delegovaných činností ani při zajištění prvostupňové kontroly, ani při práci společných sekretariátů. ◆

*Jiří Jansa, ředitel odboru
Evropské územní spolupráce*

Program	Alokace	Schváleno	Proplaceno
Polsko	226 221 710 €	94 %	31 %
Sasko	157 967 067 €	99 %	54 %
Bavorsko	103 375 149 €	94 %	29 %
Slovensko	90 139 463 €	76 %	12 %
Rakousko	97 814 933 €	85 %	13 %

Veverka Pěťa vyrazila do světa

Centrum pro regionální rozvoj se minulý rok rozhodlo představit evropské fondy, programy přeshraniční spolupráce a další aktivity naší organizace těm nejmenším čtenářům – dětem.

Jsme rádi, že obrázkový sešit Velké lesní dobrodružství veverky Pěti vychází v těchto dnech. Společně s vašimi dětmi si můžete na šestnácti stranách nové publikace užít spousty

zábavy a drobného poučení. Je totiž naplněna řadou her, hlavolamů a závěrečným komiksem, zároveň dětem nenásilnou cestou představí všechny oblasti podpory od Evropských fondů, kterým se Centrum věnuje.

Vydání příběhů pro děti jsme ohlašovali při každém osobním setkání na akcích pro veřejnost a již v minulém roce jsme vydání brožurky avizovali v předešlém čísle našeho newsletteru. Nenajdete ji sice na novinových

stáncích, ale můžete se s ní seznámit na mnoha akcích Centra pro regionální rozvoj. Malou ukádku obsahu stránek najdete na našich webových stránkách. Je možné, že si vaše dítě přinese naši publikaci domů z nově opravené školy nebo z nějaké akce – brožurky budeme distribuovat i s malým dárkem v regionálních školách při slavnostních příležitostech.

Od nápadu po tisk

První byl nápad přiblížit nejmladší generaci princip vzájemné pomoci států a národů Evropské unie. Na začátku jsme ani netušili, kolik práce s dětskou brožurkou bude – naštěstí nám bylo oporou grafické studio Eternia, jehož pracovníce a pracovníci naše nápady spojené se slovními hříčkami a hlavolamy dokázali profesionálně převést na obrázky a krátké texty. Vznikla tak série stránek, na kterých prožívá veverka Pěťa se svými přáteli různá dobrodružství v lese (ten je metaforou většího společenství naší republiky). Každá stránka brožurky je spojena buď s jednotlivými tématy programu Integrovaného

regionálního programu (IROP), nebo se věnuje přiblížení mezistátní spolupráce s našimi sousedy z Německa, Rakouska, Polska a Slovenska.

Proč jsme chtěli vytvořit takovou publikaci pro děti? Evropské fondy, příznějme si, jsou spíše „dospělácká“ věc a dětem jejich fungování lze vysvětlit jen s obtížemi. Ale nakonec i mnozí z nás dospělých mají zkreslené představy o jejich fungování a jejich účincích v naší zemi. Jsme si vědomi, jak citlivým tématem je seznamování se s činností Evropské unie v naší zemi. Věříme, že si rodiče našich dětí najdou čas na setkání s kreslenými hrdiny. Téměř na každé stránce figuruje věrná kamarádka Pěti, sojka Víťa, která dětem i dospělým prozradí zajímavosti z podpůrných programů Evropské unie.

Doufáme, že malé čtenáře pobaví a rodičům poslouží jako pomocník, skrze kterého mohou dětem vysvětlovat tak abstraktní problematiku, jakou je role Centra při podpoře rozvoje naší země, smysl Evropské unie a jejich strukturálních fondů jako takových.

Co se nám v roce 2019 v Enterprise Europe Network (EEN) povedlo?

Podpora podniků na dosah ruky

Pomohli jsme mnoha firmám při navázání mezinárodní spolupráce a aktivitách na vnitřním trhu EU. Poradili jsme zhruba třem stům podniků, jak bez obav poskytovat služby a vysílat pracovníky do zahraničí a zároveň se vyhnout nepříjemnostem při kontrolách, zejména v Německu a Rakousku. Jitka Ryšavá, mezinárodně uznávaná odbornice na toto téma, zapracovala novinky obsažené ve směrnici o vysílání pracovníků do své pravidelně aktualizované brožury Jak správně přeshraničně poskytovat služby a vysílat pracovníky. Tu ostatně najdete v češtině a angličtině i na stránkách www.crr.cz/een.

Vyškolili jsme kolem čtyř set firem a podnikatelů v otázkách přeshraničního poskytování služeb, vysílání pracovníků, DPH, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a také v možnostech financování podnikání z různých zdrojů.

Mnoha našim klientům jsme zprostředkovali účast na mezinárodních B2B jednáních, tzv. matchmakingových akcích při veletrzích v zahraničí, kde našli vhodné partnery pro podnikání. S velkým úspěchem jsme uspořádali jednu takovou akci při veletrhu ForArch v Praze. Vydal se i druhý ročník česko-saského setkání žen podnikatelek.

Získali jsme ocenění od Evropské agentury pro ochranu zdraví a bezpečnost při práci (EU-OSHA) za projekt příkladného šíření informací a poradenství o BOZP v Evropě. Toto ocenění bylo spojeno i s oceněním tzv. ambasadora OSHA pro síť EEN v České republice, kterým je Marie Pavlů.

Navíc jsme se opět stihli zapojit do charitativního projektu Teribear, a podpořit tak tým Centra pro regionální rozvoj České republiky.

Samozřejmě to není všechno, další informace naleznete na stránkách www.crr.cz/een. ◆

*Marie Pavlů, vedoucí oddělení
Enterprise Europe Network při Centru*

A víte, že...

...EEN je největší evropskou sítí na podporu podnikání, která působí ve více než 60 zemích světa?

...Centrum je jedním z více než šesti set pracovišť a hostitelských organizací EEN, kde pracuje kolem tří tisíc expertů?

...V Česku je šest pracovišť sítě EEN?